

**PREZES**  
**URZĘDU OCHRONY**  
**KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**  
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY  
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW  
*w m. st. Warszawie*

RWA-56/14/570/2000/RP

Warszawa, dn. 30 stycznia 2001r.

**Decyzja nr RWA – 9/2001**

- I. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 8 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 roku o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Przedsiębiorstwa Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. w Olsztynie, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakazuje się Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie zaniechania praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku składowania odpadów stałych poprzez odmowę zawarcia z Przedsiębiorstwem Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. umowy o przyjmowanie do składowania ww. odpadów na wysypisko w Woli Pawłowskiej, przeciwdziałając w ten sposób ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na rynku wywozu odpadów stałych w Ciechanowie.
- II. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 8 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 lutego 1990 roku o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Przedsiębiorstwa Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. w Olsztynie, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakazuje się Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie zaniechania praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku składowania odpadów stałych poprzez dyskryminującą Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. odmowę zawarcia umowy o przyjmowanie do składowania ww. odpadów na wysypisko w Woli Pawłowskiej, przy braku alternatywnych możliwości składowania nieczystości stałych pochodzących z terenu Ciechanowa.
- III. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 roku o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakłada się na Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie karę pieniężną w kwocie 20.000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

## UZASADNIENIE

W dniu 31 maja 2000 roku do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w m.st. Warszawie wpłynął wniosek Przedsiębiorstwa Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. w Olsztynie (zwanego dalej Wnioskodawcą lub PGM) z dnia 25 maja 2000r. (uzupełniony pismem z dnia 12 lipca 2000r.) o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie nakazania Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie (zwanego dalej PUK) zaniechania praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 i art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów - Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm. (zwanej dalej ustawą antymonopolową).

Jak wynikało z uzasadnienia wniosku PGM, zarzut stosowania praktyki monopolistycznej przez PUK oparty został na fakcie nie wyrażenia zgody na przyjmowanie stałych odpadów komunalnych na wysypisko w Woli Pawłowskiej, którego właścicielem jest PUK.

Wnioskodawca podniósł, że PUK na rynku usług wywozu nieczystości w Ciechanowie jest jedynym świadczeniodawcą tych usług, a jednocześnie zarządcą miejskiego wysypiska. W rezultacie takiego układu organizacyjno-gospodarczego, PUK bez wyraźnego powodu odmówił PGM wyrażenia zgody na odbiór śmieci, będąc bezpośrednio zainteresowany w utrzymaniu własnej wyłączności na świadczenie usług wywozu odpadów komunalnych na rynku lokalnym.

Ponadto Wnioskodawca podnosi, że PUK nie miał prawa odmówić gotowości do odbioru odpadów od PGM w myśl art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. nr 132, poz. 622, Dz.U. z 1997r. Nr 60, poz.369 i Nr 121, poz. 770), gdyż prawo odmowy przyjmowania odpadów komunalnych przysługuje zarządzającemu składowiskiem odpadów tylko w wypadku, gdy skład odpadów jest niezgodny z dokumentami wymaganymi przy obrocie odpadami (art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997r. o odpadach – Dz.U. Nr 96, poz. 592 ze zm.).

Pismem z dnia 11 sierpnia 2000r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) zawiadomił strony, iż na wniosek Przedsiębiorstwa Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. w Olsztynie wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nakazania Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie zaniechania praktyk monopolistycznych, określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1 i art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

Ustosunkowując się do ww. zawiadomienia PUK nie zgodził się z postawionymi zarzutami, twierdząc w szczególności, że Urząd Miejski w Ciechanowie nie uzależnił wydania PGM zezwolenia na wywóz odpadów komunalnych z terenu Ciechanowa od uprzedniej zgody na odbiór tych odpadów przez PUK, lecz przez jakikolwiek zakład prowadzący zorganizowane wysypisko śmieci. A zatem zgoda na przyjmowanie odpadów komunalnych nie musi pochodzić od PUK. Wyjaśnia, iż Wnioskodawca nie przeprowadził i nie przedstawił wyników badania rynku poprzez

ustalenie jakie ceny za przyjmowanie odpadów stosują inne zakłady, prowadzące wysypiska w pobliskich miejscowościach. Być może byłyby to ceny niższe, niż stosowane przez PUK, a zatem, nawet przy doliczeniu kosztów transportu, mogłyby być to warunki bardziej korzystne dla PGM. Tymczasem, bez przedstawienia takich analiz, PGM stwierdza, że nie przewiduje ubiegania się o zgodę na przyjmowanie śmieci przez inne wysypiska.

W toku postępowania Wnioskodawca wyjaśnił, iż właściciele wysypisk nie godzą się na przyjmowanie śmieci z miejscowości innych aniżeli miejscowości, dla których dane wysypisko jest przeznaczone, motywując to głównie tym, że koszty jego urządzenia ponieśli mieszkańcy tych miejscowości. Ponadto PGM nie mógł ubiegać się o zgodę na przyjmowanie śmieci wywożonych z terenu Ciechanowa przez inne wysypiska odległe o ponad 40 km od Ciechanowa, gdyż wówczas świadczone przez niego usługi wywozu śmieci musiałyby być znacznie droższe od usług świadczonych przez PUK, korzystającego z wysypiska zlokalizowanego w miejscowości Wola Pawłowska, odległej od Ciechanowa jedynie o 8 km. Z tej też przyczyny PGM nie przewiduje ubiegania się o zgodę od innych właścicieli wysypisk, gdyż cena jego usług, biorąc pod uwagę odległość od innych wysypisk, musiałaby być znacznie wyższa, a tym samym niekonkurencyjna wobec ceny pobieranej za te usługi przez PUK – jedynego usługodawcy na terenie Ciechanowa i jego najbliższych okolic.

Dodatkowo, PUK swoje działania usprawiedliwił podnosząc, iż w ramach swoich uprawnień przysługujących właścicielowi wysypiska, może zdecydować o tym, z kim zawiera umowę oraz, że na wysypisko w Woli Pawłowskiej przyjmowane będą przede wszystkim nieczystości stałe przywożone przez PUK.

W ramach prowadzonego postępowania, organ antymonopolowy przeprowadził badania przedsiębiorców zarządzających wysypiskami, położonymi najbliżej Ciechanowa. Badaniami objęto: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku – właściciela wysypiska w Dalanówku; Zakład Usług Komunalnych Gospodarki Mieszkańcowej w Pułtusku – zarządcę wysypiska w Płocochowie; Zakład Usług Komunalnych „USKOM” Sp. z o.o. w Mławie – zarządcę wysypiska w Żulinku; Urząd Gminy w Grudusku – właściciela wysypiska w Humięcinie-Koski.

Uznając wszystkie okoliczności sprawy za wyjaśnione Urząd zakończył postępowanie dowodowe, o czym zawiadomił strony pismem z dnia 4 stycznia 2001r.

#### **W trakcie prowadzonego postępowania dowodowego organ antymonopolowy ustalił, co następuje.**

W dniu 24 stycznia 2000 roku PGM wystąpił do Urzędu Miasta w Ciechanowie z wnioskiem o wydanie pozwolenia (koncesji) na wywóz odpadów komunalnych z terenu miasta Ciechanowa. Urząd Miasta w Ciechanowie, pismem z dnia 21 lutego 2000r., uzależnił wydanie zgody na wywóz stałych odpadów komunalnych przez PGM od uprzedniego przedłożenia dokumentu potwierdzającego

zgodę na odbiór odpadów komunalnych przez zakład prowadzący wysypisko śmieci. Wskazał, jako właściciela miejskiego wysypiska śmieci zlokalizowanego w pobliżu miejscowości Wola Pawłowska - PUK.

Wnioskodawca, w dniu 29 lutego 2000 roku wystąpił do PUK o wyrażenie zgody na przyjmowanie odpadów. Z uwagi na brak odpowiedzi na ww. pismo Wnioskodawca, w dniu 22 marca 2000r., ponowił swoją prośbę o wyrażenie zgody na przyjmowanie odpadów na administrowane przez PUK wysypisko.

W dniu 5 kwietnia 2000r. Wnioskodawca otrzymał od PUK odpowiedź negatywną w tej kwestii. Argumentując swoją decyzję PUK wyjaśnił, iż na składowisko mogą być przyjmowane tylko i wyłącznie nieczystości stałe z terenu miasta Ciechanowa i gmin powiatu ciechanowskiego. W opinii PUK, gwarantem realizacji tego jest świadczenie usług odbioru odpadów i dostarczanie ich na składowisko jedynie przez PUK.

W dniu 12 kwietnia 2000 roku PGM wystosował do PUK pismo, w którym zapewnił, że na wysypisku będą składowane wyłącznie odpady komunalne pochodzące z terenu miasta Ciechanowa i gmin powiatu ciechanowskiego.

Jednakże pomimo tego zapewnienia, w piśmie z dnia 6 maja 2000r. skierowanym do PGM, PUK poinformował, iż podtrzymuje swoje stanowisko, wyrażone w piśmie z dnia 5 kwietnia 2000r.

Z informacji przekazanych przez przedsiębiorców w ramach przeprowadzonych badań wynika, iż wszystkie zbadane wysypiska mają charakter lokalny – są to wysypiska miejskie, na których przyjmowanie odpadów ograniczone jest co do terytorium ich pochodzenia (zazwyczaj terenu gminy ewentualnie powiatu). Nie są to zatem wysypiska ogólnodostępne i nie mogą być brane pod uwagę przez PGM jako substytucyjne w stosunku do wysypiska w Woli Pawłowskiej.

#### **Biorąc powyższe pod uwagę organ antymonopolowy zważył, co następuje.**

PUK prowadzi działalność gospodarczą w obrębie dwóch rynków usług lokalnych, a mianowicie na rynku przyjmowania i składowania nieczystości stałych oraz na rynku wywożenia nieczystości stałych. Zarządzając jedynym w mieście wysypiskiem, PUK posiada na rynku składowania odpadów stałych pozycję monopolistyczną w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej, gdyż nie spotyka się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Łączenie ww. dwóch rodzajów działalności daje PUK siłę rynkową w stosunku do ewentualnych konkurentów usiłujących podjąć działalność na drugim z wymienionych rynków, tj. wywożenia nieczystości stałych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej za praktykę monopolistyczną uznaje się nadużywanie pozycji dominującej na rynku poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Praktyki objęte tym przepisem mają przede wszystkim charakter antykonkurencyjny, choć mogą również godzić w interesy kontrahenta.

Tak w doktrynie, jak i w orzecznictwie utrwalił się pogląd, iż przejaw nadużycia pozycji dominującej nie musi wystąpić wyłącznie na relewantnym rynku, na którym podmiot zajmuje pozycję dominującą. Praktyka monopolistyczna ma bowiem miejsce również w wypadku sprzecznych z prawem działań na innych rynkach relewantnych, na których dany przedsiębiorca nie posiada takiej pozycji, o ile pozycja dominująca na jednym z rynków relewantnych pozwala wymusić określone zachowanie uczestnikom innego rynku relewantnego (zob. S.Gronowski, „Ustawa antymonopolowa. Komentarz”, Warszawa 1999, C.H.BECK, Wyd. 2, str. 187 wraz ze wskazanym tam orzecznictwem).

**Natomiast za praktykę monopolistyczną sformułowaną w art. 5 ust. 1 pkt 4 uznaje się nadużywanie pozycji dominującej na rynku poprzez odmowę sprzedaży lub skupu towarów, dyskryminującą niektórych przedsiębiorców przy braku alternatywnych źródeł zaopatrzenia lub zbytu.**

Przepis art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy nie precyzuje kryteriów „alternatywnych źródeł zaopatrzenia lub zbytu”, których brak przesądza o praktyce monopolistycznej. W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy praktyka monopolistyczna może wchodzić w rachubę w sytuacji braku po stronie PGM możliwości zawarcia podobnej umowy z innym wysypiskiem. Taka sytuacja, co jest oczywiste, niewątpliwie ma miejsce, jeżeli na danym rynku, poza dyskryminującym przedsiębiorcą o pozycji dominującej, nie ma żadnej innej oferty. Ale nie tylko. Wychodząc z celów ustawy określonych w preambule, a w szczególności ochrony przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk monopolistycznych, kryteria „alternatywnych źródeł zaopatrzenia lub zbytu” powinny uwzględniać ochronę praw drugiej strony do zapewnienia jej, o ile na rynku istnieją inne oferty, zasadniczo nie gorszej oferty od tej, jaką mogłaby uzyskać, gdyby dyskryminująca odmowa zawarcia umowy nie miała miejsca. Taka interpretacja wspomnianych wyżej kryteriów, mająca swoje uzasadnienie w celach ustawy, zapobiega w lepszym stopniu dyskryminującym odmowom zawierania umów z przedsiębiorcami lub konsumentami przez podmiot o pozycji dominującej na rynku.

Mając na względzie, że ustawa antymonopolowa chroni konkurencję na relewantnym rynku, alternatywne źródła zaopatrzenia i zbytu, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy, nie oznaczają jakichkolwiek możliwości zaspokajania potrzeb przez przedsiębiorcę, ale odnoszą się do źródeł stanowiących ten sam rynek produktowy (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 15 lutego 1995r., sygn. akt XVII Amr 62/94).

Reasumując zatem, w razie dyskryminującej odmowy sprzedaży lub zbytu przez przedsiębiorcę o pozycji dominującej na rynku brak alternatywnych źródeł zaopatrzenia i zbytu, stanowiący o istocie praktyki monopolistycznej wskazanej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy, zachodzi nie tylko, gdy na rynku nie ma jakiegokolwiek oferty w tym względzie, ale także gdy z punktu widzenia interesów osoby poszkodowanej dyskryminującą odmową sprzedaży lub skupu towarów, dokonaną przez przedsiębiorcę o dominującej pozycji na rynku, istniejące na rynku inne oferty byłyby mniej korzystne (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 16 grudnia 1992r., sygn. akt XVII Amr 36/92).



W rozpatrywanej sprawie mamy do czynienia z dwoma blisko powiązаныmi ze sobą rynkami: wywozu odpadów i przyjmowania odpadów. Na obu tych rynkach PUK zajmuje pozycję silnie dominującą, zbliżoną do monopolistycznej. Jako monopolista na obu rynkach dyktuje warunki, na jakich pozostałe podmioty mogą wejść na jeden z tych rynków. Jego siła rynkowa pozwala w znacznym zakresie oddziaływać mu na strukturę obu rynków.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwala na dokonanie ustalenia, że odpady wywożone z terenu miasta Ciechanowa i gmin powiatu ciechanowskiego mogą być składowane jedynie na wysypisku w Woli Pawłowskiej. Okoliczne wysypiska mają charakter lokalny – są to wysypiska miejskie. Ich właściciele nie godzą się na przyjmowanie odpadów spoza swojej gminy, czy powiatu. Nie są to więc wysypiska ogólnodostępne. Ponadto nawet gdyby właściciele tych wysypisk wyrazili zgodę na przyjmowanie odpadów od PGM, to ze względu na znaczne odległości dzielące wysypiska od miasta Ciechanowa, zawarcie umowy z którymkolwiek z nich byłoby dla PGM niekorzystne ze względów ekonomicznych, uciążliwości transportu i czasochłonności. Z obu więc względów nie stanowią one alternatywy w stosunku do wysypiska w Woli Pawłowskiej.

Niewyrażenie zgody na przyjmowanie wywożonych przez PGM nieczystości na wysypisko oznacza faktyczne niedopuszczenie konkurenta do tego rynku, wobec braku alternatywnych możliwości w tym względzie. W takiej sytuacji tylko zarządzający wysypiskiem jest w stanie wykonać kompleksową usługę wywozu nieczystości (łącznie ze składowaniem ich na wysypisku). Usługi te jako podlegające regułom gospodarki rynkowej mieszczą się w zakresie regulacji ustawy antymonopolowej, której priorytetowym celem jest zapewnienie konkurencji na rynku i która chroniąc samodzielność jego uczestników występowania w obrocie na równych prawach, przeciwdziała wykorzystywaniu przez przedsiębiorcę silniejszej pozycji na rynku. Przepisy ustawy wiążą wszystkich przedsiębiorców. Dotyczą też gmin i przedsiębiorców, którym gminy powierzają wykonywanie swych zadań w zakresie zaspokajania potrzeb wspólnoty lokalnej. Innymi słowy, tak gminy, jak i te podmioty, podlegają rygorom ustawy.

W świetle art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gospodarka rynkowa oparta jest na wolności działalności gospodarczej. W świetle zaś art. 22 Konstytucji ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz należy do zadań własnych gminy (art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – Dz. U. z 1996r. Nr 13, poz. 74 ze zm.), która może w celu wykonywania tych zadań tworzyć jednostki organizacyjne, w tym przedsiębiorstwa i zawierać umowy z innymi podmiotami (art. 9 ust. 1 tej ustawy). Wobec braku w ww. ustawie przepisów ograniczających wolną konkurencję na obszarze gospodarki komunalnej, mają do niej dostęp również inni przedsiębiorcy, o ile spełniają wymogi określone w ustawie o działalności gospodarczej. Dlatego nie ma prawnych ani żadnych innych racjonalnych powodów, aby w zakresie tak typowej

działalności, jaką jest wywożenie nieczystości stałych, PUK nie miałby spotykać się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców, a to przede wszystkim w szeroko rozumianym interesie konsumentów.

PUK powołuje się na pobudowanie ww. wysypiska i wskazuje, iż jest jego właścicielem. Z tytułu własności wywodzi zatem, uprawnienie do odmowy udostępnienia wysypiska innym podmiotom, a w szczególności konkurentom. Otóż godzi się zauważyć, że stosownie do art. 140 k.c., w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, a w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. Jednak tytuł własności nie może uzasadniać stosowania praktyk monopolistycznych. Treść prawa własności ma bowiem swoje granice na co wyraźnie wskazuje powołany przepis. Ustawa antymonopolowa jest natomiast jednym z tych aktów normatywnych, do których odsyła art. 140 k.c. dla określenia granic wykonywania przez właściciela swego prawa.

W związku z tytułem własności do spornego wysypiska, PUK może pobierać pożytki i inne dochody płynące z posiadanego obiektu, ale nie może czynić tego kosztem ograniczenia konkurencji. Nie ma żadnych przeszkód, żeby PUK zawarł z dostawcą stosowną umowę o przyjmowanie nieczystości stałych do składowania na wysypisku, regulującą zasady korzystania przez PGM z wysypiska (tj. zasady dostawy i odbioru tych nieczystości). Na jej podstawie PGM jako podmiot korzystający z udostępnionej mu infrastruktury spornego obiektu mógłby zostać zobowiązany do uiszczenia na rzecz PUK odpowiednich opłat z tego tytułu. Zatem nie byłoby to udostępnienie nieekwiwalentne i narażające PUK na straty. Z drugiej strony jednak nie mogą być to opłaty nadmiernie wygórowane, gdyż wtedy podlegałyby ocenie sankcjom ustawy antymonopolowej (por. art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy). Innymi słowy PUK jako zarządzający wysypiskiem i ponoszący stałe koszty jego utrzymania oraz odpowiedzialny za jego funkcjonowanie i organizację ma prawo pobierać od PGM (jak i innych przedsiębiorców) stosowne opłaty z tego tytułu. Chodzi bowiem o to, aby PGM miał odpowiedni udział w kosztach stałych utrzymania wysypiska, jak również, żeby PUK mógł osiągnąć z tytułu jego udostępnienia godziwy zysk.

Aczkolwiek stosownie do art. 353<sup>1</sup> k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego, to jednak ustawa antymonopolowa jest jedną z tych ustaw, do których odsyła ten przepis dla określenia granic swobody umów. Stosownie bowiem do art. 8 ust. 2 ustawy antymonopolowej umowy zawarte z naruszeniem art. 4, 5 i 7 są w całości lub w odpowiedniej części nieważne. Zawierając zatem ewentualną umowę co do korzystania z wysypiska strony winny mieć na uwadze, że na ogólnych zasadach będzie ona podlegać ocenie ustawy antymonopolowej i tak ułożyć jej treść, żeby nie narazić się na sankcje płynące z tej ustawy. Gdyby natomiast PGM po zawarciu umowy nie stosował się do ustalonego nią porządku, to byłaby to podstawa do rozwiązania z nim umowy. Niemniej jednak byłaby to sankcja za niewywiązanie się ze zobowiązań, a nie przejaw ograniczenia konkurencji.

W przedmiotowej sprawie odmowa przyjmowania odpadów stałych wywożonych przez PGM miała na celu zachowanie monopolu na rynku wywozu odpadów z terenu Ciechanowa i niedopuszczenie do tego rynku innego podmiotu. Tym samym, w świetle powyższych wyjaśnień, zarzut stosowania praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej należy uznać za udowodniony. Dokonana przez PUK odmowa zawarcia umowy, która uniemożliwiła PGM podjęcie działalności na rynku wywozu nieczystości stałych w Ciechanowie, jako bezprawna i dyskryminująca wypełnia również znamiona praktyki z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy antymonopolowej w decyzjach wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może ustalić karę pieniężną płatną do budżetu państwa. Stosowanie do ust. 2 tego artykułu karę pieniężną można ustalić w wysokości do 100% przychodu, w rozumieniu art. 2 pkt 10, ukaranego przedsiębiorcy. Art. 2 pkt 10 określa przychód jako 1/12 przychodu uzyskanego w roku podatkowym poprzedzającym dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W świetle tego przepisu chodzi zatem o przychód jaki osiągnął dany przedsiębiorca rok temu w stosunku do daty podejmowania decyzji o nałożeniu kary.

W przedmiotowej sprawie wyłania się jednak dodatkowa kwestia „przejścia” prowadzonego postępowania na rok 2001, jego wszczęcie nastąpiło bowiem w roku 2000. Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji państwowej obowiązane są załatwić sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie spraw szczególnie skomplikowanych, a do takich zaliczyć należy antymonopolowe postępowanie administracyjne, powinno nastąpić stosownie do art. 35 § 3 k.p.a. nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w dniu 11 sierpnia 2000 r. Z uwagi na fakt, iż strona postępowania nie może być obciążana za zwłokę w działaniu organu, Urząd przyjął, iż wydając decyzję w przedmiotowej sprawie za podstawę obliczenia kary należy przyjąć przychód uzyskany przez PUK w 1999 r.

Jak wynika z załączonego do akt sprawy rachunku zysków i strat PUK, w 1999 roku spółka ta osiągnęła przychód w wysokości 4.853.586,34 zł. Zgodnie z powołanymi wyżej przepisami kara w wysokości maksymalnej wyniosłaby 404.465,53 zł. Zdaniem Urzędu uciążliwość stosowanych przez PUK praktyk monopolistycznych i ich dolegliwość, uzasadniają nałożenie na PUK kary pieniężnej. Urząd wymierzając karę w wysokości 20.000 zł (tj. 4,94 % kary maksymalnej) wyszedł z założenia, iż ma ona zasadniczo nie tyle represyjny, ile prewencyjny charakter.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Karę należy wpłacić na konto:

NBP O/O W-wa 10101010-7878-223-1



Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR  
Delegatury w m.st. Warszawie  
*Włodzisław Król*

Otrzymują:

- 1. Przedsiębiorstwo Usług  
Komunalnych Sp. z o.o.**  
ul. Gostkowska 83  
06-400 Ciechanów
- 2. Przedsiębiorstwo Gospodarki  
Miejskiej Sp. z o.o. w Olsztynie**  
ul. Kasprzaka 1/3  
10-057 Olsztyn

